

KOUVOOLA

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2027

Kaupunginvaltuusto 13.11.2023

Lähtökohdat vuoteen 2024

- Strategian mukaisesti hallittu ja vakaa talous
- Talouden tasapainottaminen
- Kestävät investoinnit
- Palveluverkon ja palveluiden kehittäminen
- Lähipalvelut kahdeksassa taajamassa
- Kehittäminen ja edunvalvonta

Yleisiä/lainsäädännöllisiä muutostekijöitä

Yleinen
taloudellinen
kehitys

Maailmanpoliittinen
tilanne

Valtionosuuksien
leikkaukset

Verotulojen
väheneminen

TE-palvelujen siirto
kunnille 2025

Valtakunnalliset
palkkaratkaisut

Strategiset painopistealueet

Kaupunkikeskustan
kehittäminen

Matkailutoimialan ja
tapahtumallisuuden
kehittäminen

Digitalisaation
edistäminen

Yritystonttien
tarjonnan lisääminen
ja
sijoittumismarkkinointi

Lukiokoulutuksen
kilpailukyvyn
kehittäminen

Korkeakoulutuksen
kehittäminen
Kouvolassa

Liikkuva Kouvola –
kehityskokonaisuus

Kulttuurikortteli

Investoinnit

- 2024 investointimenot 34,6 milj. euroa
- 2024 investointitulot 0,6 milj. euroa
- Perusopetus ja varhaiskasvatus
  - Valkealan, Inkeröisten, Marjoniemen ja Kuusankosken koulut/monitoimitilat
  - Kaunisnurmi, Pohjois-Valkeala ja Sippola
- Liikunta ja kulttuuri
  - Urheilupuiston uimahallin laajennus + peruskorjaus, Eskolanmäen liikuntahalli, teatterin laajennus ja peruskorjaus
- Kadut, tiet ja kevyt liikenne sekä maa-alueet
- Kärkihankkeet:
  - Yritysalueet
  - Käyrälammen kehittäminen

Edunvalvonta

- Itärata
- Valtatie 15
- Valtatie 6
- Muut tiehankkeet
- Yliopistoyhteistyö LUT ja XAMK
- Huoltovarmuus
- Kasvukaupunkien kehittämisyhteistyö

Kouvolan talous 2024 lukuina, suluissa TPE23

Toimintatuotot 42,7 M€ (2023: 44,4 M€)

Verotulot 201,8 M€ (2023: 211,5 M€)

Valtionosuudet -4,1 M€ (2023: 16,6 M€)

Rahoitustuotot 13,9 M€ (2023: 10,2 M€)

Investointituotot 0,6 M€ (2023: 0,9 M€)

Lainojen lisäykset 60 M€ (2023: 35 M€)

Toimintakulut 231,4 M€ (2023: 238,0 M€)

Rahoituskulut 7,6 M€ (2023: 6,4 M€)

Poistot ja arvonalentumiset 27,6 M€ (2023: 28,0 M€)

Investointimenot 34,6 M€ (2023: 32,3 M€)

Lainojen lyhennykset 31,6 M€ (2023: 34 M€)

Talousarvion 2024 tunnuslukuja

Tilikauden alijäämä 10,3 M€	Toimintakatteen muutos -2,7 %	Vuosikate/poistot 62,3 %	Vuosikate 221 €/asukas	Veroprosentti 8,9
Kertynyt ylijäämä 1,2 M€	Investointimenot 34,6 M€	Investointien tulorahoitus-% 49,8	Lainakanta 4 414 €/asukas	Laskennallinen lainanhoitokate 0,5

Tuloslaskelma

Kouvolan kaupunki, milj. e	TP 2022	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate	-564,1	-192,0	-186,8	-198,3	-197,0	-196,9
Verotulot	381,0	211,5	201,8	209,5	214,9	219,4
Valtionosuudet	179,2	16,6	-4,1	10,2	12,3	14,6
Rahoitustulot ja – menot	9,1	-3,8	6,3	7,2	6,7	5,7
Vuosikate	5,1	39,9	17,2	28,6	36,9	43,8
Poistot ja arvonalentumiset	-25,2	-28,0	-27,6	-27,9	-28,4	-30,5
Tilikauden tulos	-20,1	11,9	-10,4	0,7	8,5	13,3
Tilikauden yli-/alijäämä	-20,0	11,9	-10,3	0,8	8,6	13,4
Kertynyt yli-/alijäämä	-0,5	11,5	1,2	1,9	10,5	23,9
Kunnallisveroprosentti	21,25	8,61	8,90	8,90	8,90	8,90

Rahoituslaskelma

Kouvolan kaupunki, milj. e	TP 2022	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta	-8,0	38,1	16,0	27,2	35,4	42,4
Investointien rahavirta	-26,6	-24,9	-32,8	-50,1	-55,6	-53,5
Toiminta ja investoinnit, netto	-34,6	13,1	-16,8	-22,9	-20,2	-11,2
Antolainauksen muutokset	-50,1	51,9	0,0	-0,1	3,1	3,2
Lainakannan muutokset	92,5	-34,0	28,4	23,0	17,0	9,0
Rahoituksen rahavirta	34,8	-12,1	28,4	22,9	20,1	12,2
Vaikutus maksuvalmiuteen	50,5	1,0	11,5	0,0	-0,1	1,1

Tarkastuslautakunta talousarvio 2024

Tarkastuslautakunta	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Henkilöstömäärä, htv	1,0	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0

Painopistealueet 2024, konsernipalvelut 1/2

- Digitalisaation kehittäminen
  - Toimintaprosessien digitalisoiminen
- Kinnon palvelusopimuksessa panostus yritysten sijoittumismarkkinointiin ja sijoittumistyöhön sekä hankinta-asiamiehen työhön
  - Kinnon palvelusopimuksen tasoa tullaan tarkastelemaan vuosittain ja tavoitteena kaupungin osuuden asteittainen vähentäminen
- Korkeakouluyhteistyön kehittäminen (LUT, XAMK)
- Talouden tasapainottaminen

Painopistealueet 2024, konsernipalvelut 2/2

- Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen (energiatehokkuusinvestoinnit)
- Kiinteistöjen myynti ja huonokuntoisen rakennuskannan purku
- TE-palveluiden siirto kunnille 2025
- Henkilöstöjohtamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen
- Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
- Matkailutoimialan ja tapahtumallisuuden kehittäminen

Konsernipalvelut talousarvio 2024

Kaupunginhallitus	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-0,6	0,3	1,1	-11,2	-10,6	-9,6
Henkilöstömäärä, htv	141,0	167,0	132,5	216,0	209,0	207,0

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Henkilöstömäärän muutokset:
  - TA2023, TPE2023 ja TA2024 väliset erot muodostuu yhteisötyön palkkatukijaksojen edelleen sijoituksista yhdistykseen (loppuu 2024)
  - Vuodesta 2025 lähtien henkilöstön määrässä sekä toimintakatteessa on merkittävä kasvu johtuen TE-palvelujen siirrosta kaupungin toiminnaksi
- Energiatehokkuusinvestointien hyöty 0,1 M€ vuosittain (menonvähennys)
- Ylläpitokustannusten pieneneminen 0,3 M€ (purettujen kiinteistöjen osalta)
- Ulkoisten vuokratulojen ajantasaistaminen 0,2 M€ (tulonlisäys)
- Avustusten pienentäminen 0,5 M€
- Työmarkkinatuen kuntaosuus, menonvähennys 0,5 M€ 2023 arvioon nähden
- Henkilöstökulujen ja muun henkilöstöpoistuman hyödyntäminen 0,5 M€
- Kohdistamattomat lisäsäästöt 0,3 M€ (koko kaupunki 1 M€) + 0,25 M€

Painopistealueet, kasvatus ja opetuslautakunta 1/2

Lasten ja nuorten sekä perheiden osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä arvostavan ja luottamusta rakentavan vuorovaikutuksen kehittäminen

- Lapset ja nuoret ovat osallisia itseään koskevissa ratkaisuissa ja niiden valmistelussa
- Toimintaympäristöissä panostetaan arkipäivän vuorovaikutuskulttuuriin ja tuetaan yhteisöllisyyttä.
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen peruspalveluissa.
- Ennaltaehkäisevä ja matalankynnyksen tuen järjestäminen lapselle, nuorelle ja perheelle

Lasten ja nuorten monilukutaidon ja digiosaamisen vahvistaminen

- Digiosaamisen ohjaamiseen liittyvän pedagogisen osaamisen ja taitojen kehittäminen
- Digiosaamisen yksikköverkoston hyödyntäminen
- Perustoimintaa tukevat kehittämisavustukset
- Lukutaitohankkeet

Painopistealueet 2024, kasvatus ja opetuslautakunta 2/2

Laadukkaan ja asiakaslähtöisen kasvatuksen ja opetuksen turvaaminen

- Urheilulukion erityistehtävän saaminen, lukioiden yhteistyön kehittäminen
- Nuorten työpajatoiminta (Motipaja-toiminta, eri ammattialojen opinnollistaminen, työvaltainen koulutus, oppisopimuskoulutus)

Oppimis- ja kasvatusympäristöjen monipuolistaminen ja kehittäminen

- Sisäisien prosessien kehittäminen ja pyrkiminen pois paperilomakkeista
- Ajantasaisten digitaalisten oppimisympäristöjen kehittäminen: laitehankinnat ja, sovellukset

Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen perustana lasten ja opiskelijoiden hyvinvoinnille

- Työkyvyn ja työhyvinvoinnin lisääminen osallistavalla johtamisella ja varhaisen puuttumisen mallilla
- Yksikön rakenteiden kehittäminen henkilöstön vaikuttamisen ja osallisuuden parantamiseksi
- Korvaavan työn käyttöönoton edistäminen
- Täydennyskoulutus ja muu osaamisen kehittäminen

Kasvatus ja opetus talousarvio 2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-143,9	-146,2	-145,2	-144,5	-145,0	-145,6
Henkilöstömäärä, htv	1734,0	1771,0	1757,0	1747,0	1737,0	1727,0

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Palveluverkkomuutokset kohdistuvat Pilkanmaan, Hirvelän ja Kaipiaisten kouluihin sekä varhaiskasvatuksessa Haanojan yksikköön
- Varhaiskasvatuksessa tarkastellaan tarjottavien palvelujen laajuutta ja järjestämistapaa (yö- ja viikonloppuhoidon keskittäminen, avoimen varhaiskasvatuksen uudelleen järjestelyt).
- Nuorten työpajatoiminnan keskittäminen yhteen yksikköön
- Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen resurssien sopeuttaminen 1.8.2024 alkavan lukuvuoden suunnittelussa
- Perusopetuksen valinnaisten kielten ryhmäkoon nostaminen 15 oppilaaseen
- Aamu- ja iltapäivätoiminnassa selvitetään mahdollisuutta korvata kaupungin järjestämää toimintaa kolmannen sektorin toimijoiden palveluilla.
- Toimintakulttuurin muutos yksiköissä työn sujuvoittamiseksi ja tuen mahdollistamiseksi
- Valkealan monitoimitalo otetaan käyttöön tammikuussa 2024
- Kohdistamattomat lisäsäästöt 0,25 M€ (koko kaupunki 1 M€)

Painopistealueet 2024, liikunta ja kulttuurilautakunta

Lasten ja nuorten harrastusten mahdollistaminen ja edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa

- Lasten ja nuorten monipuolisen lukutaidon lisääminen yhdessä koulujen kanssa
- Lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen tunnetummaksi tekeminen mm. varhaiskasvatusyhteistyötä laajentaen ja kehittäen
- Seurayhteistyön kehittäminen
- Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen päiväkotien ja koulujen pihoille.

Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa

- Liikuntapaikkojen sähköisen kulunvalvonnan lisääminen
- Museon kokoelmien digitointi avoimeen asiakaskäyttöön

Keskusta-alueen liikunta- ja kulttuuri-investointien suunnittelu

- Liikuntapaikkainvestoinnit (uimahalli, monitoimiareena, kirjaston peruskorjaus)

Liikunta ja kulttuuri talousarvio 2024

Liikunta- ja kulttuurilautakunta	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-27,0	-26,7	-25,8	-25,6	-24,6	-23,9
Henkilöstömäärä, htv	184,5	184,5	114,4	113,4	105,4	103,4

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Liikuntapaikkojen henkilöstön siirtäminen tekniikan ja ympäristön toimialalle vuoden 2024 alusta mahdollistaa moniammatillisen ja kustannustehokkaan henkilöstöressurssien käytön ja laajan osaamisen eri liikuntapaikoissa ja palveluyksiköiden välillä 0,1 M€
- Liikunnan ja kulttuurin avustusten vähentäminen 0,2 M€
- Maksujen ja taksojen korotukset 0,1 M€
- Kirjaston palveluverkon uudelleen järjestely Haanojan alueella 0,06 M€
- Kymenlaakson opiston ostopalvelusopimuksen päättäminen 0,1 M€
- Tavoitteena on, että uusi uimahalli valmistuu syksyllä 2026. Kuusankosken uimahallia suljetaan uuden hallin valmistuttua. Valkealan ja Inkeröisten uimahallit jatkavat siihen asti, kunnes niiden tekninen käyttöikä tulee täyteen.
- Kohdistamattomat lisäsäästöt 0,15 M€ (koko kaupunki 1 M€)

Strategiset tavoitteet ja painopistealueet 2024, tekninen lautakunta

Yritystonttien tarjonnan lisääminen ja sijoittumismarkkinointi

1. Tavoite: Kaupungin yritystonttivarannon kasvattaminen

Matkailutoimialan ja tapahtumallisuuden kehittäminen

2. Tavoite Käyrälammen alueen kehittäminen

Kaupunkikeskustan kehittäminen

3. Tavoite Ydinkeskustan elinvoimaisuuden kasvattaminen

Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

4. Tavoite: Laadukkaat kaupungin tekniset palvelut

Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

5. Tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö

Tekninen lautakunta talousarvio 2024 1/2

Tekninen lautakunta	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-17,3	-17,5	-16,7	-16,8	-16,6	-16,6
Henkilöstömäärä, htv	558,0	525,6	587,3	564,4	547,4	534,4

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Liikuntapaikkapalvelut siirtyvät 1.1.2024 alkaen teknisen lautakunnan alaisuuteen. Henkilöstöä siirtyy 81 htv liikuntapaikkojen hoidosta ja uimahallien henkilöstöstä.
- Ruokapalveluiden tuotanto keskitetään 90 %:sti uuteen keskuskeittiöön, 0,5 M€ menonvähennys 2027
- Henkilöstömäärää sopeutetaan eläkepoistumaa hyödyntämällä ja eläkepoistumaa korvataan osittain ostopalveluilla ei-lakisääteisissä palveluissa
- Liikennealueiden kunnossapidon muutokset (mm. talvihoito), 0,3 M€ vuosittainen menonvähennys
- Virkistysalueiden hoitoluokitusten ja palveluverkon muutokset, 0,1 M€ vuosittainen menonvähennys
- Kohdistamattomat lisäsäästöt 0,3 M€ (koko kaupunki 1 M€)

Tekninen lautakunta talousarvio 2024 2/2

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Rakennusvalvonta, uusi rakentamislaki voimaan 2025, vuosittainen lupatulojen väheneminen todennäköistä
- Maaseudun kehittämisavustukset vähenevät 0,03 M€ vuosittain ja yksityistieavustukset vähenevät 0,05 M€ vuonna 2024
- Tuottamattoman maaomaisuuden myyntiä lisätään n. 0,05 M€ vuosittain
- Joukkoliikenteen palvelutasoa lasketaan n. 0,2 M€, vuosittainen menonvähennys
- Palveluliikenteen ja asiointitaksien siirto HVA:lle
- Aurinko- ja tuulivoimahankkeiden maankäytöllinen yhteensovittaminen
- Digitaalisten palveluiden kehittämistä jatketaan

Tutustu myös talousarvion visualisointiin:

[Talousarvio 2024 ja
taloussuunnitelma 2024-2027
visualisointi](#)

KOUVOLLA

Lisätietoja:

Marita Toikka
Tuukka Forsell, Veikko Niemi,
Hannu Tylli, Hellevi Kunnas